

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 495/2019-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. decembra 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Stanislavom Pavlom, PhD., Šancová 58, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 4 Cb 50/2017 zo 6. júna 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. januára 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia

základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 Cb 50/2017 zo 6. júna 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je stranou sporu v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 4 Cb 50/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“) o zaplatenie sumy 157 085,26 € s príslušenstvom, a to v procesnom postavení žalovanej. Sťažovateľka sa v napadnutom konaní vzájomnou žalobou domáha voči žalobkyni obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zaplatenia sumy 175 000 € s príslušenstvom.

3. Sťažovateľka požiadala v napadnutom konaní o oslobodenie od súdnych poplatkov. Okresný súd uznesením č. k. 4 Cb 50/2017-127 z 13. apríla 2018 jej nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov.

4. Sťažovateľka podala proti uzneseniu okresného súdu č. k. 4 Cb 50/2017-127 z 13. apríla 2018 sťažnosť, o ktorej okresný súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že ju zamietol.

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza, že proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podala na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) dovolanie. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Obdo 74/2018 zo 16. októbra 2018 (ďalej len „uznesenie o zastavení konania“) konanie o dovolaní sťažovateľky zastavil.

6. Sťažovateľka v sťažnosti poukazuje, že uznesenie o zastavení konania jej bolo doručené 29. novembra 2018, a preto je toho názoru, že ústavnú sťažnosť podala v zákonom stanovenej dvojmesačnej lehote.

7. K porušeniu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sťažovateľka uvádza: „... Okresný súd Topoľčany nesprávne posúdil a vyhodnotil majetkové pomery sťažovateľa a jeho celkovú majetkovú situáciu a zároveň prejudiciálne prezentoval svoj

názor na uplatnený nárok sťažovateľa, bez prejednávania merita veci a vykonaného dokazovania. Celková majetková situácia sťažovateľa je v súčasnosti nepriaznivá, nakoľko aj napriek uvádzanému zisku po zdanení vo výške 27.560 eur a aj nerozdelenému zisku z minulých rokov, ktorý v roku 2016 predstavoval sumu 98.943 eur, tieto hodnoty neboli nikdy fyzicky pripísané na bankový účet sťažovateľa, resp. ide o účtovné hodnoty podľa ročnej účtovnej uzávierky, ktoré však neboli reálne zhmotnené do finančnej hotovosti, teda že sťažovateľ nemal a ani nemohol akýmkoľvek spôsobom s týmito finančnými prostriedkami nakladať a uhradiť tak súdny poplatok všeobecnému súdu. Tieto skutočnosti o svojej celkovej majetkovej situácii sťažovateľ prezentoval aj z dokladov predložených súdu prvej inštancie. Máme za to, že Okresný súd Topoľčany nesprávne vyhodnotil zisk sťažovateľa po zdanení pre rok 2016 a nerozdelený zisk pre rok 2016, ak práve tieto finančné prostriedky boli použité na krytie straty sťažovateľa v roku 2016, aj v roku 2017, pričom Okresnému súdu Topoľčany nemohlo ani matematicky vyjsť kladné číslo vo výkaze zisku a strát sťažovateľa k úhrade súdneho poplatku vykonaním matematickej súvahy, vyrušeného súdom v roku 2018. Všetky finančné prostriedky, vrátane zisku a nerozdeleného zisku boli použité na chod sťažovateľa a jeho udržania sa ako právneho subjektu, pričom žiaden finančný prostriedok nebol vynaložený nehospodárne alebo uhradený čo i len v časti spoločníkom sťažovateľa. Zastávame názor, že Okresný súd Topoľčany účelovo a v rozpore s výkladom právnej normy, ústavne nekonformným spôsobom prezentoval svoje názory, ak tieto nie sú v súlade s posúdením a vyhodnotením celkovej majetkovej situácie na strane sťažovateľa a sú v rozpore s ustáleným právnym názorom Ústavného súdu SR. Podľa nášho názoru, súd prvej inštancie sa svojím výkladom a prezentovaným názorom dostal do rozporu so znením ust. § 254 CSP a so zmyslom tohto vykladaného ustanovenia CSP (pôvodne § 138 OSP).“

8. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vo veci samej nálezom rozhodol o porušení jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 152 ods. 4 ústavy, zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu v spojení s uznesením okresného súdu č. k. 4 Cb 50/2017-127 z 13. apríla 2018 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľka si uplatňuje náhradu trov konania v konaní pred ústavným súdom v sume

326,67 € a navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia v spojení s uznesením okresného súdu č. k. 4 Cb 50/2017-127 z 13. apríla 2018.

9. Vec bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Sergejovi Kohutovi, ktorého funkčné obdobie sudcu ústavného súdu skončilo 16. februára 2019. V súlade s čl. X bodom 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 (ďalej len „rozvrh práce“) bola vec 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi a v zmysle čl. II bodu 3 písm. a) rozvrhu práce bola prejednaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení Jana Baricová – predsedníčka senátu, Rastislav Kaššák a Miloš Maďar.

II.

Relevantná právna úprava

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I. § 1 až 13 a § 16 až 28 a § 32 až 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019,

pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

13. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

14. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

17. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa,

keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

18. V nadväznosti na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

19. Ústavný súd dopytom na okresnom súde zistil, že napadnuté uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 21. júna 2018. Sťažovateľka proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podala dovolanie, v nadväznosti na čo odvíja lehotu na podanie ústavnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu okresného súdu odo dňa doručenia uznesenia najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd zastavil konanie o dovolaní sťažovateľky, t. j. od 29. novembra 2018.

20. V právnej vete nálezu sp. zn. III. ÚS 674/2014 (rozhodnutie č. 61/2014, Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky) ústavný súd uviedol: „V prípadoch uplatnenia dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku spôsobilého zabezpečiť ochranu práv sťažovateľa, následne však odmietnutého dovolacím súdom pre neprípustnosť, je lehota na podanie sťažnosti ustanovená § 53 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu. To však neplatí v prípadoch, v ktorých je neprípustnosť dovolania daná

ex lege (napr. správne súdnictvo), kde dovolanie nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy.“

21. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nemôže vysloviť záver o splnení podmienky stanovenej § 124 zákona o ústavnom súde, teda že ústavná sťažnosť proti napadnutému uzneseniu okresného súdu bola podaná včas, z dôvodu, že v danom prípade neexistuje ani teoretická zákonná možnosť prípustnosti dovolania, ktoré bolo podané proti napadnutému uzneseniu okresného súdu. V predmetnej veci bola prípustnosť dovolania ex lege vylúčená priamo zákonom, a to § 419 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, ktorý pripúšťa podanie dovolania len proti rozhodnutiu odvolacieho súdu.

22. Najvyšší súd v uznesení o zastavení konanie v tejto súvislosti v bode 9 a 12 uvádza: „*K dovolaniu žalovaného podanému proti uzneseniu Okresného súdu Topolčany ako súdu prvej inštancie dovolací súd uvádza, že v zmysle ust. § 419 CSP strana sporu môže dovolaním napadnúť len rozhodnutie odvolacieho súdu, ak to zákon pripúšťa. Odvolacím súdom je krajský súd, ktorý rozhoduje o odvolaní (ust. § 34 CSP) a dovolacím súdom je Najvyšší súd Slovenskej republiky, rozhodujúci o dovolaní (ust. § 35 CSP)...*

...S poukazom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací konštatuje, že uznesenie súdu prvej inštancie - Okresného súdu Topolčany zo dňa 6. júna 2018 nie je spôsobilým predmetom dovolacieho konania a preto ho dovolaním ako mimoriadnym opravným prostriedkom nemožno napadnúť. Bráni tomu nedostatok funkčnej príslušnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho, ktorá v posudzovanom prípade predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky dovolacieho konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto zastavil konanie o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Topolčany č. k. 4Cb/50/2017-158 zo dňa 6. júna 2018.“

23. S poukazom na uvedené tak v okolnostiach daného prípadu nemožno dovolanie považovať za účinný prostriedok nápravy slúžiaci ochrane práv sťažovateľky zaručených jej ústavou, v dôsledku čoho lehotu na podanie ústavnej sťažnosti nemožno odvíjať od právoplatnosti dovolacieho rozhodnutia, ale od právoplatnosti napadnutého uznesenia

okresného súdu, čo má za následok skutočnosť, že ústavná sťažnosť podaná sťažovateľkou bola podaná oneskorene (obdobne I. ÚS 88/2019, I. ÚS 312/2019).

24. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľky v súlade s § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

25. V závere ústavný súd dodáva, že vzhľadom na to, že odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej obsiahnutými návrhmi vrátane návrhu na odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu v spojení s uznesením okresného súdu č. k. 4 Cb 50/2017-127 z 13. apríla 2018.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. decembra 2019

Jana B a r i c o v á
predsedníčka senátu